

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

De Postryder vershynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 17 AUGUSTUS.

De kieswet en de dorpen.

De nieuwe wet op het kiesbedrog is niet alleen gemaekt ten nadeele van den buitenkieser; maer zy is voor hem eene wezenlyke belediging.

Was dan niet genoeg dat men den buitenkieser zoo veel mogelyk, en door alle middelen, van de stembus verwyderd hield: — toch kwam deze zyn recht uitoefenen; men heeft nu weér een aental kleingeestige maatregelen genomen, om hem des te meer af te schrikken en te beletten, dat hy naar de stad zyn burgerrecht kwam doen gelden.

Vandaer die weigering van schadevergoeding en reiskosten; vandaer die ellendige maatregelen, dat men den buitenkieser zelfs geen glas bier meer zal mogen geven — want de heeren ministerieelen beweezen immers, dat de kiezers van den buiten hunne stem verkoopen, voor een armzalig noemaal of een vyffrancsstuk!

Vandaer het verbod door de wet, dat de buitenkieser met zyne vrienden, zelfs na de stemming, niet zal mogen gaen eten en drinken; vandaer al de moeilykeden waarmede men het schryven van het stembriefke omringt — waertoe men meer talent zal moeten hebben, dan voor het schryven van een kontrakt, zegt M. Coomans.

Inderdaed, men zal begrypen dat de kiezers van den buiten, die tien, twaelf uren moeten afleggen, nog geld en tyd verteeren op den hoop toe, zich daerenboven nog blootstellen aan vitteryen van politie en justicie — liever te huis blyven en de politieke zaken van het land laten draaijen gelyk zy willen.

En eventwel zal men zich bedriegen. Wy ontvangen van verschillende kanten berichten, die getuigen welk een slechten indruk die wet op de eerlyke en verlichte landbouw-bevolking gemaekt heeft.

Eenige kiezers uit onzen omtrek schryven ons: « Men wil ons van de stembus verwyderd houden; men maekt wetten tegen ons, alsof wy menschen waren zonder eer en faem; men verzwaert de moeite en de kosten voor den buitenkieser — doch dat zal ons niet beletten naer de stembus te komen, en op onze beurt die ministerieele beledigers en verachtters van den eerlyken dorpling, aen de deur te stemmen. »

Wy hebben er geenen oogenblik aen getwyfeld. De hinderpalen welke men den kiezer in den weg werpt, brengen verbittering in zyn hart, en onze buitenkiesers zullen den eersten keer den beste bewyzen, dat zy ter stembus komen uit overtuiging, niet voor een geldstuk of een noemaal.

De steen, die het pruiken-kabinet Frère-Rogier-Chazal in de hoogte geworpen heeft, zal eens neêrvallen en diegenen verpletten, welke de vryheid in België de strop om den hals hebben geworpen, om haer, op gegeven oogenblik, teenemaal te verworgen.

Men schryft uit Brussel, 11 augustus: Het is nu reeds eenige weken geleden dat ik u van den gezondheidsstaet des konings niet meer gesproken heb. De reden er van was het behoud van denzelfden toestand.

Nu schynt echter de ziekte eenigen nieuwen voortgang gedaen te hebben, en zelfs op den geest reeds te beginnen werken. Nogtans de vorst, door de ziekte ondermynd, doet alles wat mogelyk is om zyn lyden te bestryden en te overwinnen; de wilskracht, welke hem bezielt, geeft hem dikwylt eene magt die de natuur hem weigert: hy vertoont zich zelfs van tyd tot tyd by zacht weder in rytuig op de boulevards der hoofdstad, en men zegt dat hy eerstdaags naer Oostende gaet begeven, om er eenigen tyd over te brengen, na te Antwerpen de koningin Victoria van Engeland, op reis naer Duitschland, ontvaangen te hebben.

Het gerucht dat reeds menigmaal geloopt heeft en volgens welke Z. K. II. de graef van Vlaenderen met de prinses Ludovica-Carolina van Engeland in den echt zou treden, berneemt veld, ter gelegenheid der aenstaende reis der koningin Victoria. Deze prinses is, zegt men, zeer begaefd voor het lichaem en voor den geest, en heeft den ouderdom van zeventien jaren bereikt. Welke ook de begaefheden dezer prin-

ses wezen mogen, zou het my spyten onzen katholyken graef van Vlaenderen met eene protestantsche vrouw in den huwelyksband vereenigd te zien, en myn spyt ware des te grooter daer de twee andere kinderen van onzen koning onder katholyken gelyk zy hunnen gemaal of gemalin verkozen hebben.

Men zegt hier ook dat de prinses Charlotte, dochter van onzen koning en keizerin van Mexico, voor eenigen tyd naer Europa gaet overkomen, om haren vader voor zyne dood nog eens te omhelzen. Hoe ver dit gerucht gegrond is, ben ik niet in staet u te bevestigen.

De wind blaest uit de streek waer de geruchten ontstaan, het zyn al geruchten waer men van hoort. Oordeel: Moet men eenige nieuwmaristen gelooven, dan gaet M. Rogier welhaest vaerwel zeggen aen het ministerieelen, ja zelfs de parlementaire loopbaan; hy zou België by Piemont gaen vertegenwoordigen, en als afgezant zyn staetkundig leven eindigen. Maer, voegt men er by, vooreerst zou hy de weduwe van eenen ryken bankier van Antwerpen huwen.

Men verzekert nog dat M. Tesch, maer eenige maanden meer minister blyven zal, om zich voortaan te vreden te houden met den tytel en de winsten (dit laatste is voor hem het byzonderste) van bestuurder, onderbestuurder, opzichter, commissaris, enz., enz., van alle verledene, tegenwoordige en toekomstige maetschappijen waer hy aendeelen in bezit. By de kiezingen van het toekomstige jaer zou M. de Favereau, senateur, zyn ontslag geven ten behoeve van den heer Tesch, die alsdan ook zyn ontslag als minister indienen zou, dit maelt niet meer om te lachen, gelyk twintig maal te voren, maer om te meenen. M. Tesch zou als volksvertegenwoordiger des arrondissementes Arlon door zynen broeder, advocaat in dit stedecken, vervangen worden. Gy ziet het, deze liberale heeren doen alles tusschen hen alleen, in familie, gelyk men zegt, maer ook meestal voor de familie.

Men schryft uit het kamp van Beverloo, den 12 dezer:

Sinds twee dagen heerschte eene ongewoone levendigheid in het kamp, dewyl men den erfprijs verwachtte.

Z. K. II. na den prins van Walles tot aen de grens van Duitschland vergezeld te hebben, is te Beverloo omtrent 4 uren in den namiddag aengekomen en werd in het paleis door den heer luitenant-generaal Fleury-Duray, opperbevelhebber der gekampeerde troepen, ontvaangen.

Den zelfden avond, om 7 uren, heeft de prins al de generalen en opper-officieren, alsmede de helft der officieren van alle wapenen op eenen punch uitgenoodigd. Hy was jegens eenieder zeer heusch en leed geen gebrek aen aengename woorden.

Heden, zaterdag, is het weder aengenaem en een zacht windken verfrischt de luchtgesteltenis.

Om 9 uren is Z. K. II. in het kamp aengekomen. Hy heeft nauwkeurig de krygsverrichtingen nagegaen en heeft met ware voldoening, met de hoogste tevredenheid het kamp verlaten.

Al de officieren, die daags te voren aen den punch niet konden deel nemen, hebben dan op hunne beurt eene dergelyke uitnoodiging van den prins ontvaangen.

Wy lezen in het Regt van St-Truiden:

Verleden zondag is hier een feit van de grootste gewigtigheid gebeurd en waervoor de afgezant van Frankryk party heeft genomen en rekening afvraegt aen het belgische gouvernement. Het geld namentlyk de aenhouding in St-Truiden, door den onderkommissaris Kersteens, van eenen franschen priester, die al zyne papieren in orde had, en welke Engeland, Spanje en Italië doorreis heeft en hier eindelyk ter stede, in St-Truiden, zynen meester gevonden heeft in den persoon van den onderkommissaris Kersteens, die meer doornuffheid schynt te hebben dan geheel de politie van al de landen van Europa, en die maer schynt op den St-Truidenschen bodem aengevloten gekomen te zyn om burgers, priesters en religieuzen te plagen en aen te houden. Zou hy misschien denken met pastoors, in volle orde, aen te houden een pluimken te winnen by ons liberael ministerie?

Wy hopen dat de St-Truidensche overheid dit mael haren pligt zal doen en dat de opperkommissaris, de heer Dignell, in zyn rechtveerdig rapport, de zaken zal overbrengen zoo als zy gepasseerd zyn en dezelve niet zullen ongefraft blyven. Gansch de burgery wacht eene billike terugtuyzing. Wy hopen, in name der gansche stad die meer dan verontwaardigt is over die arbitraire aenhouding van dien allerbidvaer-

digsten vreemden priester, welke in de nauwste betrekkingen stond met kardinaal Wisemann van zaliger gedachtenis, dat zulk brutaal feit niet zal onbeloond blyven. De gansche stad houdt thans de oogen gevestigd op burgemeester en commissaris, en hoopt dat die gedurige aenhoudingen van vreemdelingen, en byzonder van priesters en religieuzen, hier een einde zullen nemen. De burgers willen hier van dien liberalen progress niet. Toekomende zaterdag zullen wy eens uiteenleggen hoe die arrestatie gebeurd is en welke brutaliteit er aen den dag is gelegd. De tyd helet ons vandaeg die zaak verder uit te breiden. Iedereen wacht zich op eene rechtvaardige straf van den onderkommissaris Kersteens, die zoo hevig op de pastoors is gebeten. De stedelyke overheid moet hier wel inzien wat zy gaet doen: er zal haer rekening gehouden worden van hare uitspraak. Commissaris, burgemeester, schepenkollige en gemeenteraad, hier verwachten wy u...

Zaterdag zullen wy gansch de zaak uiteenleggen op welke manier alles is geschied. Het gezantschap van Frankryk te Brussel is in volle werking.

Eene slaef.

Men leest in het Journal du Havre:

« Over eenigen tyd verliet het fransche vaertuyg J. F. een der havens van Brazilië, met eene lading koffy, in bestemming voor Havre.

« Terwyl men in Brazilië de lading schikte, gelokte een neger, slaef van een der planters uit die streek, erin aen boord te komen, er zich in een der koffybalen, welke in de opgestapeld waren, te verbergen.

« Het anker werd gelicht. Toen men in zee was, hoorde men angstkreten uit het onderste gedeelte van het schip opstegen en na gyzocht te hebben, vond de ekwipage der vlietenden neger in eene koffybal. De kapitein wist niet wat doen. Eene dergelyke smokkelary wordt somtyds in zee gestraft; doch eindelyk koos men een middel, de neger werd als hulpkok der J. F. aengenoemen.

« Men kwam te Havre aen. De slaef kwam aen den franschen wal en was vry. Dank aen de broederlyke hulp en aen de aanbevelingen der ekwipage, werd hy welhaest als kok in de stad geplaatst, en door zyn werk en zyn verstand kon hy te Parys aankomen, alwaer hy thans zeer goede zaken doet.

« Thans eerscht die neger, die zyne oorspronkelyke nationaliteit niet kent of niet weet hoe hy heet, een burgerlyken stand. Hy wil Franschman zyn; doch wie zal hem eenen naem geven? en hoe zal onze wet recht doen aen zyne vraag? Het geval is moeilyk. Men heeft het met de vraag den slaef aen den minister van justicie onderworpen, welke in deze zaak alleen uitspraak kan doen.

Sterfgeval.

Mgr de Hesselde, bisschop van Namen, is verleden dingsdag om 4 uren 's morgens overleden, in den ouderdom van 76 jaren.

Men schryft uit Maeseyck:

Donderdag had hier ter stede de plechtige intrede en ontvangst plaats van den jongen Heer Ed. Van Dooren, zoon van den verdienstelyken muziekbestuurder onzer Koninklyke Harmonie, die met de grootste onderscheiding en eenparigheid van stemmen der beoordeelaers, den 1sten prijs van piano in het Koninklyk Conservatorium van Brussel behaald heeft.

Ten 2 uren begaven zich de leden der Harmonie, met President en Commissie aen het hoofd, buiten de poort om den primus te gemoet te treden. Zoodra hy uit het rytuig stapte, werd hy met het spelen der Brabanconne begroet; de Heer Magnel, Voorzitter, heeft hem indrukwekkende woorden, verwelkomt en namens de Harmonie geluk gewenscht.

Omuidelyk daarna werd hy stoetsgewyze ter stede, naer het lokaal der Harmonie geleid, waer onze achtbare Heer Burgemeester hem eene treffende aanspraak gedaen heeft, die met een daverend handgeklap is beantwoord geworden. De jonge primus heeft zyne dankbaarheid uitgedrukt. Daarna heeft de heer Nauwelaerts, Directeur der middelbare school, den bekroonde ook nog eenige woorden van gelukwensching toegestuurd.

Den 5 dezer maend, om 9 uren 's morgens, heeft men te Lommel in het kanael het lyk gevonden van Petrus Joannes Vlemelinx, van Neerpelt. Het onderzoek heeft bewezen, dat dezen persoon van de kermis van Kottenbosch, onder Lommel, komende in eenen bedronken

staet, toevalliglyk verdrongen is in het naer huis keeren.

— Verledene week heeft er een verschrikkelyk ongeluk plaats gehad te Neerpelt. Vyf werklieven waren aen 't arbeiten aen den yzeren weg van Eyndhoven-Bassel. Toen zy met hunne kruiswagens over eene brug wilden trekken, welke te dien einde over de vaert gelegd was, stortte de brug eensklaps in. De vyf ongelukkigen hebben er de dood in gevonden.

— Den 20 oktober aenstaende zal de yzeren weg van Maestricht naer Venloo geopend worden.

— Men verzekert dat vrijdag laetst meer dan 100 militairen werklieden het hospitaal van Antwerpen binnengekomen zyn. Sedert de groote hitte, zegt een antwerpsch blad, zy de overlyden zeer groot onder de militaire werkers; men zendt vele zieken naer het hospitaal van Mechelen.

— Men schryft uit Kortryk: Zes nieuwe klokken, bestemd voor den toren van S. Martenskerk, zyn in onze stad aengekomen. Zy zyn gegoten in het gesticht van den heer van Aerschoot, te Leuven. De zwaerste, St-Martinus, weegt 5090 kilogram.

— Dat de duiven zeer lang zonder eten kunnen blyven, is zondig bewezen geworden. Een persoon te Brugge had den vorigen zondag beschouken zynde, een dier gevleugelden op de merkt gekocht en in den zak van zynen frak gesteken, welken hy by zyne te huiskomst wegling, zonder nog aen zynen koop te denken. Toen hy zondag zynen kazak aantrok, voelde hy een zeker gewicht in den zak, hy stak de hand er in en begon nu maer na te denken dat hy over acht dagen eene duif had gekocht. Maer hoe groot was zyne verwondering toen hy bevond dat het beest nog tekenen van leven gaf! De duif was echter een halve uer later dood.

— Men schryft uit Brussel aen een blad van Doornyk:

« Ik verzeker u uit vaste bron, dat men zich nu bezig houdt, doch omzachtelyk, met nieuwe wervingen voor Mexico. Een detachement zal naer Vera-Cruz in oktober vertrokken. Men zal deze maal de soldaten van Maximiliaen te Audenaerde niet meer kazernerren. Men zal ze te Ryssel, te Valenciennes of te St-Nazaire verzamelen.

— In de Abeille cauchoise lezen wy het volgende wonderlyk feit, dat voorviel in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in de Bremen-wyk, te Yvetot.

Een ongestuimig peerd, dat waerschyndlyk op hol ging, doorliep die wyk met eene overgrooten snelheid, toen wedra angstkreten uitgeworpen werden. Eensklaps staet het peerd stil, suddert en hinkst op het zicht van dry jonge kinderen welke op de kasseidde lagen uitgestrekt, en die uit vrees van onder de posten des peerds te geraken dat angstgeschreeu aenheuen. Vervolgens het jongste naderende, streelt het dier met zyne schuimende muil het blondharig hoofd des kinds, zet zynen poot heel zachtjes op zyne knieën, en vertrekt daerop gansch bedaerd. Het dier had den zoon van eenen gebuer zyns meesters in het kind herkend.

— Over eenige dagen, zegt hetzelfde dagblad, had een dronken kerel eenen grooten hond by de koord, dien, — zegde hy — verdrinken wilde.

Aen het water gekomen viel man en hond er te zamen in. Het trouwe dier, had het instinkt zynen meester by de mouw van den kiel te pakken en hem aldus aen land te brengen.

Arme beest, dat was wel het kwaed met goed beloonen.

— Berichten uit Smyrna luiden geene verbetering aen in den gezondheidsstaet der stad. Het gebel doolten helpe per dag van 25 tot 35. Het zyn de joden die meest geleden hadden. Talryke inwoners waren verhuisd.

In Egypte is de cholera ziekte veel verminderd. Den 20 july waren er maer 5 overlydens te Alexandrien en 15 te Cairo. De zorgvuldigheid der Zusters van Liefde had de algemeene bewondering opgebeurd. De onder-koning had 40,000 franks ter hunner beschikking gesteld.

— In het dorp Fondo di Macchia, aen den voet van den Etna gellegen, heeft in den nacht van 18 en 19 july, om 2 uren 's morgens, eene verschrikkelyke aardbeving gemaekt, en ten gelyken tyde een gedeelte der wooningen van S. Vincenza, Rondinella, Mangano en S. Leonardo, dorpen welke op weinigen afstand van Fondo gellegen zyn, vermeld of grootelyks beschadigd.

« Van de 150 huizen waeruit het dorp Fondo di Macchia was samengesteld, hlyft er niets meer overig dan een hoop steenen, waeruit men tot heden toe 64 lyken en 45 gekwetsten, welke overigens weinig hoop op behoud inboezemen, heeft gebaeld.»